

08 ianuarie 2020

ANEXA I

TEMATICĂ/BIBLIOGRAFIE/LEGISLAȚIE

TEMATICĂ CONCURS ARHEOLOG I A

1. Organizarea administrativă și militară a provinciei Moesia Inferior
2. Importuri și producție locală de ceramică și sticlă la Tomis în epoca romană timpurie (sec. I-III d.Chr.)
3. Monumente votive și funerare în Moesia Inferior – context, material, formă și mesaj

TEMATICĂ CONCURS ARHEOLOG II

1. Creștinismul în Scythia Minor
2. Scythia Minor în Antichitatea târzie: organizare administrativă și militară
3. Topografia Tomisului în epoca romană târzie (sec. IV-VII d.Chr.)

TEMATICA CONCURS MUZEOGRAF I

1. Ionieni și dorienii între gurile Dunării și Tirizis. Cetățile Histria, Orgame, Tomis și Callatis de la fondare până la cucerirea romană: transformări urbane și dezvoltări teritoriale
2. Urbanismul în orașele vest-pontice în epoca romană timpurie (sec. I-III p.Chr.)
3. Necropolele Tomisului

Bibliografie ARHEOLOG IA

1. R. Vulpe, I. Barnea, *Din istoria Dobrogei II, Romanii la Dunărea de Jos*, București, 1968
2. Al. Suceveanu, Al. Barnea, *La Dobroudja romaine*, Editura Enciclopedică, Bucarest, 1991.
3. A. Aricescu, *Armata în Dobrogea romană*, București, 1977.
4. R. Ivanov, *Das römische Verteidigungssystem an der unteren Donau zwischen Dorticum und Durostorum (Bulgarien) von Augustus bis Maurikios*, Bericht der Römisch-Germanischen Kommission 78, 1997, p. 467–640.
5. F. Matei-Popescu, *The Roman Army in Moesia inferior*, București, 2010.
6. Al. Suceveanu, *Viața economică în Dobrogea romană, secolele I-III e.n.*, București, 1977.

7. O. Bounegru, *Economie și societate în spațial ponto-egean (sec. II a.Chr. – III p.Chr.)*, Iași, 2003.
8. L. Buzoianu, M. Bărbulescu, *Tomis. Comentariu istoric și arheologic*, Constanța, 2012.
9. A. Rădulescu, *Contribuții la cunoașterea ceramicii romane de uz comun din Dobrogea*, Pontica 8, 1975, p. 331-360.
10. C. Iconomu, *Opaițe greco-romane*, Constanța, 1967.
11. M. Bucovală, *Vase antice de sticlă la Tomis*, Constanța, 1968.
12. C. Chera – V. Lungu, *Importuri de vase de sticlă suflate în tipar descoperite în necropolele Tomisului*, Pontica, 15, 1992, p. 273-280.
13. Z. Covacef, *Arta sculpturală în Dobrogea romană în sec. I-III p.Chr.*, Cluj, 2000.
14. Z. Covacef, *Sculptura antică din expoziția de bază a Muzeului de Istorie Națională și Arheologie Constanța*, (Bibliotheca Tomitana VIII; Imagines 2), Cluj-Napoca, 2011.
15. Z. Covacef, *Quelques aspects de l'art funéraire romain à Tomi*, Pontica 7, 1974, p. 295 – 305.
16. Z. Covacef, *Quelques considérations concernant les activités agricoles dans la Dobroudja romaine reflétées par les monuments sculpturaux*, în: V.H. Baumann (ed.), *La politique édilitaire dans les provinces de l'Empire romain IIème – IVème siècles après J.-C. Actes du IIIe Colloque Roumano-Suisse: La Vie Rurale dans les Provinces Romaines: Vici et Villae (Tulcea, 8 – 15 octobre 1995)*. Biblioteca istro-pontică: Seria arheologie 3, Tulcea, 1998, p. 261 – 276.
17. G. Bordenache, *Temi e motivi della plastica funeraria di età romana nella Moesia Inferior, 1*, Dacia N.S. 8, 1964, p. 161-175.
18. G. Bordenache, *Temi e motivi della plastica funeraria di età romana nella Moesia Inferior, 2*, Dacia N.S. 9, 1965, p. 235-281.
19. G. Bordenache, *Contributi per una storia dei culti e dell'arte nella Tomi d'età romana*, StCl 6, 1964, p. 155 – 178.
20. Seria *Inscriptiones Scythiae Minoris Graecae et Latinae*.
21. S. Conrad, *Die Grabstelen aus Moesia inferior*, Leipzig, 2004.
22. A. Tomas, *Inter Moesos et Thraces. The rural hinterland of Novae in lower Moesia (1st - 6th centuries AD)*, Warschau, 2016.
23. I. Stoian, *Tomitana: contribuții epigrafice la istoria cetății Tomis*, București, 1962.
24. M. Alexandrescu Vianu, *Les sarcophages romains de la Dobroudja*, Revue des études sud-est européennes, 8, 1970, 2, p. 269-318.
25. M. Alexandrescu Vianu, *Le banquet funéraire sur les stèles de la Mésie Inférieure, schémas et modèles*, Dacia, 21, 1977, p. 139-167.
26. M. Alexandrescu Vianu, *Les stèles funéraires de la Mésie Inférieure*, Dacia, 29, 1985, p. 57-79.
27. M. Alexandrescu Vianu, *Conceptul de "arta militara"*, SCIVA, 33, 2, 1982, p. 209-216.
28. M. Alexandrescu Vianu, *Ateliere sculpturale în Dobrogea romană (I)*, SCIVA, 58, 1-2, 2007, p. 55-60.
29. M. Alexandrescu Vianu, *Atelierele de sculptură din Moesia Inferior. 2. Relațiile cu Bithynia*, SCIVA, 59-60, 2008-2009, p. 53-80.
30. M. Alexandrescu Vianu, *The Treasury of Sculptures from Tomis: The Cult Inventory of a Temple*, Dacia NS, 53, 2009, p. 27-46.
31. D. Aparaschivei, *Orașele romane de la Dunărea inferioară (secolele I-III p.Chr.)*, Iași, 2010.
32. V. H. Baumann, *Ferma romană din Dobrogea*, Tulcea, 1983.
33. V. H. Baumann (Hrsg.), *La politique édilitaire dans les provinces de l'Empire Romain, 2ème-4ème siècles après J.-C. 3. Actes du 3e Colloque Roumano-Suisse. La vie rurale dans les provinces romaines: vici et villae (Tulcea, 8-15 octobre 1995)*, Colloque Roumano-Suisse 3, Tulcea, 1998.
34. A. Băltăc, *Lumea rurală în provinciile Moesia Inferior și Thracia (secolele I-III p. Chr.)*, București, 2011.
35. G. von Bülow, *Bemerkungen zur Villenwirtschaft in der Provinz Moesia inferior*, in: W. Chmielewski – A. Lipska – E. Niezgodna – M. Ząbecka (Hrsg.), *Studia Aegaea et Balcanica in honorem Lodovicae Press*, Warszawa, 1992, p. 207–211

36. M. Oppermann, *Der Thrakische Reiter des Ostbalkanraumes im Spannungsfeld von Graecitas, Romanitas und lokalen Traditionen*, Schriften des Zentrum für Archäologie und Kulturgeschichte des Schwarzmeerraumes 7, Langenweißbach, 2006.
37. L. F. Vagalinski (Hrsg.), *The Lower Danube in antiquity (VI C BC - VI C AD). International archaeological conference Bulgaria Tutrakan 6.–7.10.2005*, Sofia, 2007.
38. L. F. Vagalinski – N. Sharankov – S. Torbatov (Hrsg.), *The Lower Danube Roman Limes (1st-6th C. AD)*, Sofia, 2012.
39. M. Zahariade – N. Gudea, *The fortifications of Lower Moesia, A.D. 86 – 275*, Amsterdam, 1997.

Bibliografie ARHEOLOG II

1. R. Vulpe, I. Barnea, *Din istoria Dobrogei II, Romanii la Dunărea de Jos*, Editura Academiei Republicii Socialiste România, București, 1968.
2. Al. Suceveanu, Al. Barnea, *La Dobroudja romaine*, Editura Enciclopedică, Bucarest, 1991.
3. A. Aricescu, *Armata în Dobrogea romană*, București, 1977.
4. F. Matei-Popescu, *The Roman Army in Moesia inferior*, București, 2010.
5. I. Barnea, *Arta creștină în România. I. Secolele III-VI*, București, 1979.
6. C. Băjenaru, *Minor fortifications in the Balkan-Danubian area from Diocletian to Justinian*, Center of Military Studies 8, Cluj-Napoca, 2010.
7. V. Lungu, *Creștinismul în Scythia Minor în contextul vest-pontic*, Sibiu-Constanța, 2000.
8. N. Zugravu, *Geneza creștinismului popular al românilor*, București, 1997.
9. L. Buzoianu, M. Bărbulescu, *Tomis. Comentariu istoric și arheologic*, Constanța, 2012.
10. A. Rădulescu, *Monumente romano-bizantine din sectorul de vest al cetății Tomis*, Constanța, 1966.
11. A. Rădulescu, *Recherches archéologiques récentes dans le périmètre de la cité de Tomis*, Etudes byzantines et post-byzantines II, București, 1991, p. 23-45.
12. C. Scorpan, *L'évolution urbanistique de la cité de Tomis*, Revue Roumaine d'Histoire, 15, 1976, 1, p. 3-10.
13. A. Teodor, *The roman defensive systems of Tomis. Some issues in the light of the current knowledge*, ReDIVA, 2, 2014, p. 92-146.
14. N. Toma, *Tomis-Kustendje-Constanța. Topografia antică tomitană în hărți și însemnări de călătorie din epoca modernă (sec. XIX – începutul sec. XX)*, Caiete ARA 1, 2010, p. 53-74.
15. G. von Bülow, *Bemerkungen zur Villenwirtschaft in der Provinz Moesia inferior*, in: W. Chmielewski – A. Lipska – E. Niezgodna – M. Ząbecka (Hrsg.), *Studia Aegaea et Balcanica in honorem Lodovicae Press*, Warszawa, 1992, p. 207–211
16. R. Ivanov, *Das römische Verteidigungssystem an der unteren Donau zwischen Durticum und Durostorum (Bulgarien) von Augustus bis Maurikios*, Bericht der Römisch-Germanischen Kommission 78, 1997, p. 467–640.
17. R. Netzhammer, *Antichitățile creștine din Dobrogea*, București, 2005.
18. M. Oppermann, *Das frühe Christentum an der Westküste des Schwarzen Meeres und im anschliessenden Binnenland*. Schriften des Zentrums für Archäologie und Kulturgeschichte des Schwarzmeerraumes 19, Langenweissbach, 2010.
19. E. Popescu, *Inscriptiile grecesti si latine din secolele IV-XIII descoperite in România*, București, 1976.
20. E. Popescu, *Christianitas daco-romana: florilegium studiorum*, București, 1994.
21. L. F. Vagalinski (Hrsg.), *The Lower Danube in antiquity (VI C BC - VI C AD). International archaeological conference Bulgaria Tutrakan 6.-7.10.2005*, Sofia, 2007.
22. L. F. Vagalinski – N. Sharankov – S. Torbatov (Hrsg.), *The Lower Danube Roman Limes (1st-6th C. AD)*, Sofia, 2012.
23. M. Zahariade, *The Tetrarchic Building Activity at the Lower Danube: I. Quadriburgia*, in: G. von Bülow – A. Milčeva (Hrsg.), *Der Limes an der unteren Donau von Diokletian bis Heraklios. Vorträge der Internationalen Konferenz Svištov, Bulgarien (1.-5. September 1998)*, Sofia, 1999, p. 3–16.
24. M. Zahariade, *Scythia minor. A history of a later Roman province (284-681)*, Pontic provinces in the later Roman empire 1, Las Palmas, 2006.

Bibliografie MUZEOGRAF I

1. D.M. Pippidi, D. Berciu, *Din istoria Dobrogei I, Geți și greci la Dunărea de Jos din cele mai vechi timpuri până la cucerirea romană*, Ed. Academiei Republicii Populare Române, București, 1965.
2. L. Buzoianu, *Civilizația greacă în zona vest-pontică și impactul ei asupra lumii autohtone (secolele VII-IV a.Chr.)*, Constanța, 2001.
3. P. Alexandrescu P., *L'aigle et le dauphin. Études d'archéologie pontique*, București, Paris 1999.
4. A. Avram, "Les cités grecques de la côte Ouest du Pont-Euxin", în *Introduction to an Inventory of Poleis. Acts of the Copenhagen Polis Centre III* (edit. Mogens Herman Hansen), Copenhaga, 1996, p. 288-316.
5. A. Avram, "Les territoires d'Istros et de Callatis", în: A. Stazio (ed.), *Problemi della chora coloniale dall'Occidente al Mar Nero (Atti del quarantesimo convegno di Studi sulla Magna Grecia, Taranto, 29 settembre – 3 ottobre 2000)*, Taranto, 2001, p. 593-632.
- A. Avram, J. Hind, G. Tsetskhladze, „The Black Sea Area“, în: M. Herman Hansen, T. Heine Nielsen (eds.), *An Inventory of Archaic and Classical Poleis*, Oxford 2004, p. 924-973.
- A. Avram A., *Inscriptions grecques et latines de Scythie Mineure III. Callatis et son territoire*, Bucharest, Paris 1999.
6. D.V. Grammenos – E.K. Petropoulos (eds.), *Ancient Greek Colonies in the Black Sea*. BAR Int. Ser. 1675, Oxford, 2007.
7. P. Guldager-Bilde – Vl.F. Stolba (ed.), *Surveying the Greek Chora. Black Sea Region in a Comparative Perspective*, Black Sea Studies 4, Aarhus, 2006.
  1. M. Oppermann, *Die westpontischen Poleis und ihr indigenes Umfeld in vorrömischer Zeit*, Langenweißbach, 2004.
8. Al.S. Ștefan, *Cercetări aerofotografice privind topografia urbană a Histriei. I. Epoca romană (sec. I-III)*, RMM-MIA 43, 1974, 2, p. 39-51.
9. M. Mănușu Adameșteanu, *Orgamé/Argamum*, București, 2001.
10. M. Mărgineanu Cârstoiu, "Plans de Villes en Moesie Inferieure", în *Bauplanung und Bautheorie der Antike, Diskussionen zur archäologischen Bauforschung* 4, 1983, p. 303–311.
11. L. Buzoianu, M. Bărbulescu, *Tomis. Comentariu istoric și arheologic*, Constanța, 2012.
12. C. Scorpan, *L'évolution urbanistique de la cité de Tomis*, Revue Roumaine d'Histoire, 15, 1976, 1, p. 3-10.
13. A. Rădulescu, *Recherches archéologiques récentes dans le périmètre de la cité de Tomis*, Etudes byzantines et post-byzantines II, București, 1991, p. 23-45.
14. A. Teodor, *The roman defensive systems of Tomis. Some issues in the light of the current knowledge*, ReDIVA, 2, 2014, p. 92-146.
15. N. Toma, *Tomis-Kustendje-Constanța. Topografia antică tomitană în hărți și însemnări de călătorie din epoca modernă (sec. XIX – începutul sec. XX)*, Caiete ARA 1, 2010, p. 53-74.
16. D.V. Grammenos – E.K. Petropoulos (eds.), *Ancient Greek Colonies in the Black Sea*. BAR Int. Ser. 1675, Oxford, 2007.
17. M. Bucovală, *Necropole elenistice la Tomis*, Constanța, 1968.
18. V. Barbu, *Tomis – orașul poetului exilat*, București, 1972.
19. V. Barbu, *Din necropolele Tomisului. I. Tipuri de morminte din epoca romană*, SCIV 22, 1971, 1, p. 47-68.
20. V. Lungu, C. Chera-Mărgineanu, *Contribuții la cunoașterea unei necropole creștine a Tomisului (I)*, Pontica, 15, 1982, p. 175-199.
21. L. Oța, *Lumea funerară în Moesia Inferior (secolele I-III p. Chr.)*, Brăila, 2013.

LEGISLAȚIE

1. Legea nr. 150/1997 privind ratificarea Convenției europene pentru protecția patrimoniului arheologic (revizuită), adoptată la La Valetta la 16 ianuarie 1992 (publicată în Monitorul Oficial, Partea I nr. 175 din 29.07.1997)
2. O.G. nr. 43/2000 privind protecția patrimoniului arheologic și declararea unor situri arheologice ca zone de interes național (publicată în Monitorul Oficial nr. 45/31.01.2000, cu versiune actualizată prin Legea nr. 258/2006, inclusiv renumerotarea articolelor, prin republicare în Monitorul Oficial, Partea I, nr. 603/06.07.2006).
3. Legea nr. 182/2000 privind protejarea patrimoniului cultural național mobil (cu modificările ulterioare, respectiv textul actualizat pe baza următoarelor acte normative: O.U.G. nr. 16/2003, Legea nr. 105/2004, Legea nr. 314/2004, Legea nr. 488/2006) (publicată în Monitorul Oficial nr. 530/27.10.2000).
4. Legea nr. 422/2001 privind protejarea monumentelor istorice (publicată în Monitorul Oficial nr. 407/24.07.2001) (modificată și completată prin Legea nr. 259/2006 publicată în Monitorul Oficial nr. 938/20.11.2006).
5. Ordinul ministrului culturii și cultelor nr. 2071/30.06.2000 privind Regulamentul de organizare a săpăturilor arheologice din România [nepublicată în Monitorul Oficial, disponibilă on-line la adresa <http://www.cultura.ro/Files/GenericFiles/OMCC-2071-2000.pdf> sau la adresa <http://cultura.ro/page/268>].
6. Ordinul ministrului culturii și cultelor nr. 2392/06.09.2004 privind instituirea Standardelor și Procedurilor arheologice [disponibil on-line la adresa http://www.cimec.ro/Arheologie/Legislatie/OMC_Standarde.pdf].